

BIZTONSÁGI ADATLAP
(91/155-93/112/EGK)
CAPTAN 50 WP

1. AZ ANYAG/KÉSZÍTMÉNY ÉS A TÁRSASÁG/VÁLLALAT NEVE

1.1 Az anyag vagy készítmény azonosítása:

Kereskedelmi név: Captan 50 WP   Azonosítási szám:
 Relatív molekulatömeg: 300,6   CAS: 133-06-2
 Kémiai név: N-[(trichloromethyl)thio]-4-cyclohexene-1,2-dicarboximide

1.2 A társaság vagy vállalat azonosítása:

Cím: ARYSTA LifeScience Magyarország Kft.
 1023 Budapest, Bécsi út 3-5.
 Tel: (36-1)-335-2100
 Fax: (36-1)-335-2103

1.3 Vészhelyzet információ: Tel: (36-1)-335-2100

Fax: : (36-1)-335-2103

1.4 Gyártó:

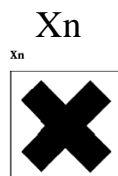
Arvesta Corporation
 100 First Street, Suite 1700
 San Francisco, CA 94105

2. ÖSSZETÉTEL/INFORMÁCIÓK AZ ÖSSZETEVŐKRE

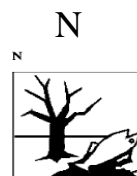
2.1 Alkotóelemek jellege és koncentrációja:

Veszélyes anyagok (%)	Szimbólumok	R-mondatok
captan (CAS-133-06-2)	Xn	R23, R40, R41, R43, R50

3. A VESZÉLYEK MEGHATÁROZÁSA

ártalmas

környezeti veszély

Szembe jutva: Súlyos irritációt okozhat. A károsodás mértéke attól függ, hogy mennyi ideig érintkezik a szemmel, illetve az elsősegélynyújtás hatékonyságától.

Lenyelve: Kis mértékben toxikus. A károsodás mértéke attól függ, hogy milyen mennyiségű a lenyelt anyag, illetve az elsősegélynyújtás hatékonyságától.

Bőrrel érintkezve: Enyhe irritációt okozhat.

Belélegezve: Rövid ideig belélegezve kis mértékben toxikus. A károsodás mértéke attól függ, hogy milyen mértékben lélegezték be, illetve az elsősegélynyújtás hatékonyságától.

Krónikus egészségkárosodás (beleértve a rákos megbetegedést): Patkánynak adagolva nem onkogenikus. Ismételt, nagy dózisokban történő adagolása jelentős mértékű tumor-nagyobbodást okoz a vékonybélben (főleg a patkóbélben). Az onkogenikus küszöb reagált a bélnyálkahártya kémiai irritációjára és nem volt genotoxikus hatása.

Fejlődési rendellenességi információk: állatkísérletekben az anyának történő adagolás során fetotoxikus (nem teratogenikus) volt.

4. ELSŐSGÉLYNYÚJTÁS

4.1 Elsősegélynyújtás:

Belégzés: A sérültet vigyünk friss levegőre, lazítsuk meg a ruházatát és helyezzük kényelmes testhelyzetbe! Hívjunk orvost! A címkét minden esetben mutassuk meg az orvosnak!

Bőr: Távolítsuk el a szennyezett ruházatot! Mossuk le a sérült területet bő vízzel! Amennyiben továbbra is fennáll az irritáció, forduljunk orvoshoz!

Szem: Tiszta vízzel mossuk ki az irritált részt a szemhéjak egyidejű széthúzásával 15 percen keresztül! Azonnal forduljunk szakorvoshoz! Amennyiben szükséges, távolítsuk el a kontaktlencsét!

Lenyelés: A sérült igyon 1-2 pohár vizet és garatingerléssel hánytassa magát! Amennyiben lehet, előtte konzultáljon orvossal vagy egy toxikológiai sürgősségi központtal! Tilos az eszméletlen sérültnek bármit beadni, illetve hánytatni! A beteget és az anyagot vigyünk a legközelebbi kórházba és a címkét minden esetben mutassuk meg az orvosnak!

5. TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

- 5.1 Alkalmas oltóanyagok: CO₂, poroltó, alkoholálló hab, vízsugár.
- 5.2 Veszélyes bomlástermékek: Magas hőmérsékletű, gyúlékony porfelhő.
- 5.3 Védőfelszerelés: Az előírásoknak megfelelő teljes védőöltözet, illetve védőfelszerelés és légzőkészülék szükséges.

6. INTÉZKEDÉSEK VÉLETLEN ANYAGKIJUTÁS ESETÉN

A baleset helyszínén csak a mentésben résztvevő személyek tartózkodhatnak.

A felhevült tartály vízzel hűtendő!

A vízfolyókat zárjuk el ideiglenes agyaggáttal!

- 6.1 Személyi védelemre vonatkozó intézkedések: Kerüljük a készítménnyel történő közvetlen érintkezést!

Vészhelyzet esetén távolítsuk el az ott dolgozó személyzetet és izoláljuk a szennyezett területet!

Távolítsunk el mindenfajta hőforrást!

- 6.2 Környezetvédelem: A kisebb mennyiségű kiömlött anyagot össze kell gyűjteni a fertőzött talajjal együtt (pl.: szivattyúzással, abszorbens anyaggal, - pl. homokkal, földdel vagy fűrészporral -, lapáttal vagy egyéb, a célnak megfelelő eszközzel). Takarításkor védőruházat viselete kötelező! Nagyobb mennyiség kiömlésekor védőfal építése javasolt.

A szennyezett területet vízzel mossuk át!

Hulladékkezelés és megsemmisítés csak a hatósági előírások figyelembevételével történhet!

A készítményt élővízbe, talajba és közcsatornába juttatni tilos!

Vigyázat, az anyag halakra nagymértékben toxikus!

Élővízbe, közcsatornába történő bejutása esetén a területileg illetékes hatóságok és üzemeltetők értesítése kötelező!

7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

- 7.1 Kezelés: A szokásos higiénés eljárások betartásával kerülendő a szemmel és bőrrel történő érintkezés. A készítmény használata után, evés, ivás, dohányzás, illetve WC használata előtt alaposan mossunk kezet!

- 7.2 Tárolás: Zárt edényben, gyermekektől távol tartandó!
Élelmiszertől, innivalóktól és állati takarmánytól távol tárolandó!

A tároló helyiség hűvös, megfelelően szellőztethető és takarítható legyen!

Óvjuk a fagytól! A termék két évig az eredeti csomagolásban, megfelelő hőmérsékleten tárolva kémiaiilag stabil.

8. AZ EGYÉNI EXPOZÍCIÓ/VÉDELEM ELLENŐRZÉSE

8.1 **A munkavégzés feltételei:** A munkavégzés során megfelelő körülmények között szükséges a készítmény kiömlésének, padozatra, ruházatra, bőrre, illetve szembe jutásának elkerülésére (védőszemüveg viselése ajánlott).

8.2 **Munkahelyi légtérben megengedett határérték:**

N-[(trichloromethyl)thio]-4-cyclohexene-1,2-dicarboximide (CAS: 133-06-2) ÁK-érték: - ; CK-érték: -

A 25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet 7. § (6) bekezdése értelmében a határértékkal nem szabályozott veszélyes anyag esetében a munkáltató köteles a tudományos, technikai színvonal szerint elvárható legkisebb szintre csökkenteni az expozíció mértékét, amely szinten a tudomány mindenkori állása szerint a veszélyes anyagnak szinte nincs egészségkárosító hatása.

8.3 **Személyi védelem:**

Szemmosási és zuhanyzási lehetőség biztosítása szükséges!

Légzésvédelem: Az előírásoknak megfelelő védőárlarc használandó! A dolgozók érintkezését a termékkel minimalizálni kell! A munkálatok során zárt rendszer használata vagy helyi szellőzési lehetőség biztosítása szükséges!

Szem: A szokásos, iparban alkalmazott szemvédelmi gyakorlat ajánlott. Védőszemüveget használjunk!

Bőr és testfelület védelme: védőruházat, védőcsizma és védőkesztyű viselete ajánlott.

9. FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

9.1 **Megjelenés:** szilárd por

9.2 **Szín:** rozsdabarna

9.3 **Öngyulladási hajlam:** 425 – 450 C°

10. STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉPESSÉG

10.1 **Stabilitás:** Normál körülmények között stabil. Hőbomlás hatására toxikus, irritáló gőzök keletkeznek.

11. TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

11.1 Akut toxicitás:

Orális LD₅₀ patkányon: > 5.000 mg/kg

Bőr LD₅₀: > 5.000 mg/kg

Belégzés (nőstény patkány) LC₅₀: (80 %-os hatóanyag) > 2,70 mg/l

11.2 Irritáció:

Bőrre: Bőrre enyhén irritatív, mérsékelten szenzitív.

Szemre: Súlyosan irritálja a szemet. A házinyúl szemére súlyosan irritatív.

11.3 Szubkrónikus toxicitás (technikai eszközökre alapozva):

LD₅₀ (dermális, házinyúl): 21 napra = 110 mg/kg/nap

LC₅₀ (inhaláció, nőstény): 90 napra > 13 mg/l

11.4 Egyéb toxikológiai hatások:

Krónikus/Karcinogenitás: Patkányra és kutyára nem karcinogén. Egérnél nagy mennyiségű adagolás esetén tumort okoz a vékonybélben. A tumorok a belek irritációjának következményei és nem mutagenikus hatásúak.

Teratológikus/fejlődési toxicitás: Házinyúlra és hörcsögre nem teratogén. Embrió esetében toxicitás csak az anyának történő adagolás esetén figyelhető meg.

Reprodukció: 3 generációs, patkányon elvégzett vizsgálatok esetén nem hatott a fertilitásra, a terhességi időszakra és a kölyök méretére. A kutyák túlélése lecsökkent ≥ 250 mg/kg/nap esetén. Az 1 generációs vizsgálatok patkánynál és kölyökkutyánál méretesökkenéshez vezettek 12,5 mg/kg/nap esetén.

12. ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

12.1 Ökológiai toxicitás:

Szilárd, mérsékelt illékonyssággal. Vízben mérsékelten oldódik.

DT₅₀ < 1 nap aerob és anaerob talaj esetén.

Természetes vizekben gyors hidrolízis (DT₅₀<24 óra).

Nem illékony a talajról. Nem szívódik fel gyorsan a talajvízben.

Bioakkumuláció alacsony.

Madarak:

LD₅₀ (orális, fűrj): > 2.000 mg/kg

LC₅₀ (élelemadag, fűrj): 5 nap > 5.200 ppm

LD₅₀ (orális, vadkacsa): > 2.000 mg/kg

LC₅₀ (élelemadag, vadkacsa): > 5.200 ppm

Toxicitás vízi organizmusokra:

Halra toxikus. A vízi élőlényekre veszélyes.

Szivárványos pisztráng LC₅₀ (96 h): 50 µg/lit.

Daphnia EC₅₀ (48 h): 4,7 mg/lit.

Zöldalga (élő súly) EC₅₀ (96 h): 1,6 mg/lit.

Zöldalga (növekedési ráta) EC₅₀ (96 h): 11 mg/lit.

Toxicitás baktériumokra:

Pseudomonas putida EC₅₀: 0,22 mg/lit.

13. HULLADÉKKEZELÉS, ÁRTALMATLANÍTÁS

13.1 **Ártalmatlanítás:** A keletkezett hulladék kezelésére a 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendeletben és a 16/2001. (VII. 18.) KöM rendeletben foglaltak az irányadók. Amennyiben a veszélyes anyagot tartalmazó hulladék megsemmisítésére veszélyes hulladékégető berendezésben kerül sor, az ezzel kapcsolatos hatályos jogszabályi előírások betartása kötelező. A keletkezett hulladékot élővízbe, talajba és közcsatornába juttatni nem szabad.

A veszélyes növényvédő szer göngyölegek kezelésére vonatkozó felhasználói kötelezettségek betartása mellett a hulladékbegyűjtést és hulladékkezelést a CSEBER Kht.-n keresztül intézzük.

14. A SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ ADATOK

14.1	Név: Captan 50 WP	UN No.: 3077
	Környezetre veszélyes, szilárd anyag, m.n.n. (captan 50 %).	
14.2	ADR/RID	Osztály: 9.III.
14.3	IMO	Osztály: NDA
	Tengervízszennyező	
14.4	ICAO/IATA	Osztály:
		Bárca

15. AZ ELŐÍRÁSOKRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

15.1 EU címke:

Veszélyjel és szimbólum:

Xn

ártalmas

N

környezeti veszély

15.2 Kockázati mondatok:

R 20 – Belélegezve ártalmatlan.

R 36 – Szemizgató hatású.

R 40 – Maradandó egészségkárosodást okozhat.

R 43 – Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet).

R 50/53 – Nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat.

15.3 Biztonsági mondatok:

S 2 – Gyermekek kezébe nem kerülhet.

S 13 – Élelmiszertől, italtól és takarmánytól távol tartandó.

S 20/21 – A használat közben enni, inni és dohányozni nem szabad.

S 24 – A bőrrel való érintkezés kerülendő.

S 26 – Ha szembe jut, bő vízzel azonnal ki kell mosni és orvoshoz kell fordulni.

S 36/37/39 – Megfelelő védőruházatot, védőkesztyűt és szem-/arcvédőt kell viselni.

S 46 – Lenyelése esetén azonnal orvoshoz kell fordulni, az edény/csomagolóburkolatot és a címkét az orvosnak meg kell mutatni.

S 61 – Kerülni kell az anyag környezetbe jutását. Speciális adatokat kell kérni (Biztonsági adatlap).

15.4 Egyéb: Vonatkozó törvények és rendeletek:

1. A 2000. évi XXV. Törvény a kémiai biztonságról
2. Az egészségügyi miniszter 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelete a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályozásáról
3. Az egészségügyi miniszter és a szociális és családügyi miniszter 25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelete a munkahelyek kémiai biztonságáról
4. Az egészségügyi miniszter 26/2000. (IX. 30.) EüM rendelete a foglalkozási eredetű rákkeltő anyagok elleni védekezésről és az általuk okozott egészségkárosodások megelőzéséről
5. A Kormány 189/2000. (XI. 8.) Korm. rendelete a kémiai terhelési bírság alkalmazásának részletes szabályairól
6. Az egészségügyi miniszter 27/2000. (IX. 30.) EüM rendelete a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet módosításáról

7. Az egészségügyi miniszter és a környezetvédelmi miniszter 41/2000. (XII. 20.) EüM-KöM együttes rendelete az egyes veszélyes anyagokkal, illetve veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes tevékenységek korlátozásáról
8. Az egészségügyi miniszter, a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter, a környezetvédelmi miniszter és a gazdasági miniszter 46/2000. (XII. 29.) EüM-FVM-KöM-GM együttes rendelete egyes veszélyes anyagok és veszélyes készítmények behozatalával, illetve kivitelével összefüggő bejelentési és előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási (PIC) eljárásról
9. A Kormány 188/2000. (XI. 8.) Korm. rendelete a kémiai biztonság területén működő tárcaközi bizottság működésének részletes szabályairól
10. A környezetvédelmi miniszter 1/2001. (I. 24.) rendelete a hulladékok jegyzékéről
11. Az egészségügyi miniszter 8004/2000. (EüK. 22) EüM tájékoztatója az Európai Unióban osztályozott veszélyes anyagok jegyzékéről
12. Veszélyes hulladékokra vonatkozó előírások:
98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet
16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet

16. EGYÉB ADATOK

16.1 Forrás:

Ez a biztonsági adatlap a gyártó által rendelkezésre bocsátott dokumentációk alapján készült, és megfelel a 2000. évi XXV. törvény (a kémiai biztonságról) és a 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet (a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól) előírásainak.

Dátum: 2006. február 14.